

Проведення операцій із коштами тендерного забезпечення в разі настання гарантійного випадку при здійсненні закупівель за бюджетні кошти

Під час проведення торгів відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII (далі — Закон) з метою зменшення ризиків несвоєчасного використання коштів та/або неналежного виконання договору внаслідок недобросовісного виконання учасниками (переможцями) торгів своїх зобов'язань, пов'язаних з поданням тендерної пропозиції та/або з виконанням договору, замовники можуть передбачити в тендерній документації умови щодо надання учасниками забезпечення тендерної пропозиції (або забезпечення виконання договору) відповідно до статей 24 та 26 зазначеного Закону.

Забезпеченням виконання зобов'язань учасника перед замовником, що виникли у зв'язку з поданням тендерної пропозиції або за договором про закупівлю, надають у вигляді банківської гарантії, порядок оформлення, надання та припинення дії якої передбачено Постановою Національного банку України від 15.12.2004 № 639 «Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах» (зі змінами).

Додатково з інформацією з питань забезпечення тендерної пропозиції та забезпечення виконання договору можна ознайомитися у статтях, опублікованих у попередніх випусках журналу:

- «Установлюємо та надаємо забезпечення тендерної пропозиції» — випуск журналу № 5 (56) за травень 2016 року, стор. 22-25;
- «Особливості встановлення вимоги надання електронної гарантії в тендерній документації» — випуск журналу № 11 (62) за листопад 2016 року, стор. 6-10;
- «Електронні гарантії: правила перевірки» — випуск журналу № 9 (60) за вересень 2016 року, стор. 26-27;
- «Забезпечення виконання договору про закупівлю» — випуск журналу № 2 (65) за лютий 2017 року, стор. 12-18.
- «ProZorro погляд на електронні банківські гарантії» — випуск журналу № 2 (65) за лютий 2017 року, стор. 34-35;
- «Як отримати кошти за банківською гарантією» — випуск журналу № 8 (71) за серпень 2017 року, стор. 34-36.
- «Як оформити тендерне забезпечення у вигляді електронної банківської гарантії» — випуск журналу № 12 (75) за грудень 2017 року, стор. 34-39.
- «Банківська гарантія: проблемні питання» — випуск журналу № 2 (77) за лютий 2018 року, стор. 22-25.

– «Рухаємося вперед: Постанову НБУ № 639 оновлено. Електронні банківські гарантії видають зі змінами» — випуск журналу № 4 (79) за квітень 2018 року, стор. 28-32.

Вимоги до розміру забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору) та умови його неповернення учасникові

Для участі в тендері учасник повинен надати замовникові підтвердження щодо наявності забезпечення тендерної пропозиції, розмір якого в грошовому виразі не може перевищувати 0,5 % очікуваної вартості закупівлі в разі проведення торгів на закупівлю робіт і 3 % в разі проведення торгів на закупівлю товарів чи послуг на умовах, визначених тендерною документацією. Розмір забезпечення виконання договору про закупівлю не може перевищувати 5 % вартості договору.

У випадку подання тендерних пропозицій стосовно частини предмета закупівлі (лота) розмір забезпечення тендерної пропозиції замовник встановлює, виходячи з очікуваної вартості предмета закупівлі щодо кожної його частини (лота).

При настанні певних умов забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору) повертають учасникові, тобто банк, який виступає гарантом щодо сплати коштів замовникові з рахунка, вказаного в гарантії, у разі настання гарантійного випадку припиняє свої зобов'язання щодо сплати таких коштів; або не повертають, а перераховує банк у вигляді грошових коштів з рахунка, вказаного в гарантії, на рахунок замовника. Умовами повернення (умова настання гарантійного випадку) та неповернення забезпечення тендерної пропозиції учасникам є наведені нижче (рис 1).

Забезпечення виконання договору про закупівлю замовником повертають після виконання учасником-переможцем договору, а також у разі визнання судом результатів процедури закупівлі або договору про закупівлю недійсними та у випадках, передбачених статтею 37 Закону, а також згідно з умовами, зазначеними в договорі.

Забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору) повертають учасникові протягом п'яти банківських днів з дня настання підстави для повернення такого забезпечення.

Якщо ж кошти забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору) не повертають учасникові, то відповідно до частини п'ятої статті 24 Закону та частини третьої статті 26 Закону вони підлягають перерахуванню до відповідного бюджету.

Згідно з Планом рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів, затвердженим наказом Державного казначейства України від 28.11.2000 № 119, для обліку доходів загального фонду державного бюджету використовують рахунок 3111 «Кошти загального фонду державного бюджету», а для обліку доходів загального фонду

місцевих бюджетів — 3141 «Кошти загального фонду місцевих бюджетів».

Основні операції з перерахування коштів забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору)

У разі настання гарантійного випадку замовник звертається до банку-гаранта щодо забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору) з вимогою перерахувати суму коштів, вказану в гарантії, на відповідний рахунок замовника. Кошти, що надходять замовникові як тендерне забезпечення пропозиції (виконання договору), обліковують на небюджетному рахунку 3711 «Інші рахунки клієнтів Казначейства України», який відкривають відповідно до Порядку відкриття аналітичних рахунків для обліку операцій у системі Державної казначейської служби України, затвердженого наказом Державної казначейської служби України від 27 грудня 2013 року № 217.

Замовник може звернутися по виплату коштів за гарантією тільки протягом строку її дії. Потрібно зазначити, що гарантія може бути забезпечена: грошовими коштами на спеціальному рахунку покриття, депозитом фізичної або юридичної особи майном (транспортні засоби, нерухомість, обладнання тощо).

Далі розглянемо питання щодо перерахування гарантійних коштів на прикладі забезпечення гарантії коштами на спеціальному рахунку покриття.

Приклад

Замовник прийняв рішення під час проведення торгів на закупівлю комп'ютерного обладнання, очікувана сума якого — 3,4 млн грн, визначити в тендерній документації вимоги щодо надання забезпечення тендерної пропозиції в сумі 102,0 тис. грн (тобто 3 % вартості товарів). Під час проведення торгів виникла ситуація, коли один з учасників, пропозицію якого визнано найбільш вигідною, не надав протягом 5 днів документів, що підтверджують відсутність підстав, передбачених пунктами 2, 3, 5, 6 і 8 частини першої статті 17 Закону.

У такому випадкові замовник:

направляє до банку вимогу (приклад наведено в додатку на стор. 31) щодо перерахування коштів забезпечення з рахунка учасника, відкритого в цьому банку (2602 «Коштівв розрахунках суб'єктів господарювання») на казначейський рахунок замовника 3711 «Інші рахунки клієнтів Казначейства України»;

перераховує кошти з рахунка 3711 на відповідний рахунок державного або місцевого бюджету з обліку надходжень до бюджетів (3111 або 3141).

У зазначеному прикладі передбачено, що у зв'язку з тим, що закупівлю комп'ютерного

обладнання планували здійснити коштом державного бюджету, кошти тендерного забезпечення при настанні гарантійного випадку повертають до державного бюджету.

Однак можлива ситуація, в якій передбачено, що закупівлю фінансуватимуть з різних джерел, тобто з бюджетів різних рівнів.

У такому випадкові виникає питання: до якого бюджету потрібно перераховувати кошти забезпечення?

Законом не передбачено розподілу коштів забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору) між державним та місцевим бюджетами.

У переліку доходів державного (ст. 29 гл. 5 розд. 2 Бюджетного кодексу України) та місцевих бюджетів (ст. 64, 66 гл. 11 розд. 3 Бюджетного кодексу України) для кожного рівня бюджету передбачено такі види доходів, як «кошти, отримані від надання учасниками процедури закупівель, як забезпечення їх тендерної пропозиції (пропозиції конкурсних торгів), які не підлягають поверненню цим учасникам» (код бюджетної класифікації доходів 24061900) та «кошти, отримані від учасника-переможця процедури закупівлі під час укладення договору про закупівлю як забезпечення виконання цього договору, які не підлягають поверненню учаснику-переможцю» (код бюджетної класифікації доходів 24062000).

При цьому в Бюджетному кодексі України зазначено, що кошти перераховують у частині здійснення закупівель коштом бюджету відповідного рівня: державного; міст районного значення, сільських, селищних бюджетів; обласного бюджету тощо. Тобто це означає, що **за яким бюджетом було виділено кошти для певної закупівлі, то до того бюджету у відповідному розмірі і перераховують кошти забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору).**

При проведенні операцій з коштами забезпечення тендерної пропозиції (виконання договору) замовники надають до органів Державної казначейської служби України тільки платіжні доручення без реєстрів бюджетних зобов'язань та/або реєстрів бюджетних фінансових зобов'язань.

Список використаних джерел:

Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII [[Електронний ресурс](#)].

Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах: затв. Постановою Національного банку України від 15.12.2004 № 639, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 13 січня 2005 р. за № 41/10321 [[Електронний ресурс](#)].

Порядок реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних

коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської служби України: затв. наказом Міністерства фінансів України від 02.03.2012 № 309, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 березня 2012 р. за № 419/20732 [Електронний ресурс].

Бюджетний кодекс України: Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс].

План рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів: затв. наказом Державного казначейства України 28.11.2000 № 119 [Електронний ресурс].

Порядок відкриття аналітичних рахунків для обліку операцій у системі Державної казначейської служби України: затв. наказом Державної казначейської служби України від 27.12.2013 № 217 [Електронний ресурс].

Додаток

Приклад листа-вимоги щодо настання
гарантійного випадку та перерахування грошових коштів за гарантією.
Форма листа має виключно рекомендаційний характер

ОФОРМЛЮЮТЬ НА ФІРМОВОМУ БЛАНКУ

№ _____ від «__» _____ 20__ р.

Назва банку

Адреса банку

Щодо настання гарантійного випадку
та перерахування грошових коштів за гарантією

ЛИСТ-ВИМОГА

(Вказати найменування Замовника та код за ЄДРПОУ, наприклад 12345678), згідно із Банківською гарантією № (вказати номер гарантії) від «__» _____ 2018 року (вказати дату випуску гарантії), що видана (вказати назву банку-гаранта) на користь (вказати назву Учасника та код за ЄДРПОУ за наявності) (надалі — Учасник) на виконання умов тендерної закупівлі відповідно до оголошення № (вказати номер оголошення на офіційному сайті <http://prozorro.gov.ua>, наприклад UA-2018-04-03-000035-с), просить банк сплатити грошові кошти в сумі [вказати суму до сплати згідно з гарантією, наприклад 5 000,00 грн (п'ять тисяч грн 00 коп.)] за такими реквізитами:

отримувач — (вказати найменування Замовника);

ідентифікаційний код за ЄДРПОУ — (вказати код за ЄДРПОУ Замовника, наприклад 12345678);
поточний рахунок — р/р (вказати казначейський рахунок замовника для перерахування коштів із забезпечення, наприклад 37110000000000);

назва територіального підрозділу Казначейства та МФО — (вказати найменування територіального підрозділу Казначейства за місцем обслуговування Замовника, наприклад ГУДКСУ в Запорізькій області, та вказати МФО, наприклад 813015).

У зв'язку із тим, що Учасник, якого визнано Переможцем торгів, не виконав зобов'язання, передбачені його пропозицією, а саме відмовився від підписання договору про закупівлю.

Додаток до даного листа — документи з ідентифікації Бенефіціара (від редакції — нотаріально посвідчена картка зі зразками підписів та печатки).

Посада

Підпис, печатка (за наявності)

П. І. Б.